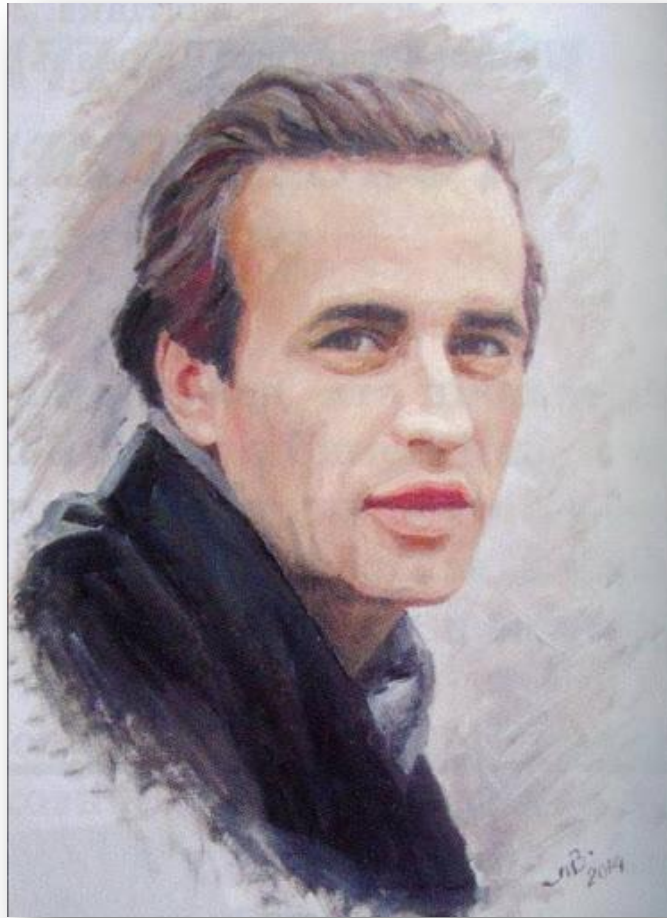

Департамент культури, туризму, національностей та релігій
Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради

Велич особистості

До 85-річчя від дня народження українського письменника, журналіста, шістдесятника Василя Симоненка

Інформаційно-методичний матеріал

Запоріжжя
2020

Велич особистості: До 85-річчя від дня народження українського письменника, журналіста, шістдесятника Василя Симоненка / Інформаційно-методичний матеріал / укладач Ю. В. Браун; Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач". – Запоріжжя, 2020. - 28 с.

Інформаційно-методичний матеріал містить біографічні відомості про українського поета-шістдесятника Василя Симоненка та сценарії заходів за його творчістю для читачів різних вікових категорій.

Розрахований на бібліотечних фахівців та широке коло читачів.

Укладач

Браун Ю.В.

Редагування
та комп'ютерна верстка

Веселова Л. Г.

Відповідальний за випуск

Данилова Л. В.

А мені болить – не доглядили.
А мені болить – не вберегли.
Посивіла до світанку ненька,
Нагло так ударила зима...
Гляньмо ж в очі віршам Симоненка,
Тим, що є, і тим, яких нема!..

Тамара Коломієць

Василь Симоненко став для нас, українців, легендою. Нескорений, як Прометей, щирий і доброзичливий, великий патріот України, він увійшов в українську літературу як поборник правди і добра. Він вірив, що лише через поезію зможе передати прагнення свого народу, його багату душу і глибинну мудрість.

Поет звертався до різних жанрів та форм поезії. Він – автор громадянської й патріотичної лірики, гумористичних і сатиричних творів, щоденникових записів, казок для дітей.

"Любити все прекрасне і земне і говорити правду..." – так, роздумуючи про покликання письменника, стверджував В. Симоненко. І справді, його чесне і щире слово несло людям художню правду про людину і світ, тому і зараз так тривожить душу, вчить любові до рідної землі й поваги до національної історії, а ще людської гідності, порядності, відповідальності за все, що відбувається довкола. Любов до Батьківщини – чи не найвищий акорд у всій поезії Василя Симоненка. Та, на жаль, радянська цензура ганебно спотворювала окремі поезії Василя Симоненка, а багато з них взагалі були заборонені в Україні. Єдині книги, що вийшли друком за життя поета – збірка "Тиша і грім" (1962) та казка "Цар Плаксій та Лоскотон" (1963).

Двадцять вісім літ накувала йому зозуля. Всього 28. Спалахнув зорею і – згас, гнаний владою. Його чорнили й залякували, переслідували й перетинали творчі шляхи. Та не згас Талант. Він, як сяйво, зоріє над нескінченною дорогою в скарбницю духу народу нашого. Твори Василя Симоненка дістали всенародне визнання, удостоєні Національної премії України імені Т.Г. Шевченка. Його творча спадщина – десятки віршів, казок, новел, об'єднаних у збірки, лишаються навечно золотими розсипами на ниві української духовності.

У 85-у річницю увічнення його пам'яті пропонуємо бібліотекам для дітей області широко популяризувати творчу спадщину митця через **конкурси літературних есе, книжкові фуршети, ювілейні мозаїки, літературні подіуми, творчі діалоги, книжкові чи поетичні батли, батли цікавих фактів про поета, літературні зустрічі, вечірki, поетичні читання, поетичні альбоми, прес-діалоги, літературні дебати, поетичні серпантини та ін.** Розкриттю і популяризації книжкових фондів сприятимуть **книжкові виставки, перегляди літератури під назвами: "Витязь молодої української поезії", "Життя, мов спалах блискавки", «Україно! Доки жити буду – доти відкриватиму тебе...», "Земле рідна! Мозок мій світліє...", "І голос твій нам ду-**

шу окриля...", "Я воскрес, щоб із вами жити...", "Лицар нескореного покоління", "Іду до вас із забуття воскреслий", "Землі своєї вірний син", "Поет зраненого серця..." тощо.

Познайомити користувачів з творчістю письменника допоможе і книжкова виставка-посвята **"Високий лет з надламаним крилом"**. Епіграфом до виставки можуть бути рядки з поезії В. Симоненка:

Можна жити, а можна існувати,
Можна думати – можна повторяти,
Та не можуть душу зігрівати
Ті, що не палають, не горять!"

Назви розділів пропонуємо наступні: 1-й: "Я з твоїм ім'ям вмираю І в твоєму імені живу"; 2-й: "Я для тебе горів, Український народе..."; 3-й: "Є в коханні і будні, і свята..."; 4-й: "Я воскрес, щоб із вами жити...".

З метою популяризації творчості українського дисидента, поета, публіциста пропонуємо вашій увазі кілька цікавих, на наш погляд, форм роботи.

Поетичний вечір-портрет "Поборник правди, честі та краси"

Перед проведенням заходу варто оформити книжкову виставку, на якій представити твори поета, фотодокументи про життєвий шлях, ілюстрації до творів тощо. Щоб захід не перетворився на монолог ведучих, доцільно запропонувати запрошеним на захід підготувати виразне читання віршів поета, спогадів близьких, друзів, знайомих, витягів із щоденника й листів В. Симоненка. Подачу матеріалу побудувати навколо тексту автобіографії поета, який на кожному етапі будуть доповнювати запрошені на захід діти. Можна роздати присутнім примірники творів Симоненка, щоб учасники заходу могли декламувати твори поета. Захід варто супроводити слайд-презентацією. У заході беруть участь двоє ведучих та двоє читців.

1-й ведучий: Василь Симоненко – великий син України, її талановитий поет. Його світлій пам'яті, його ніжному та палкому слову присвячуємо наш сьогоднішній захід. Його називають символом національного пробудження, витязем молоді української поезії, одним із когорти письменників-шістдесятників. Давайте ж з глибокою любов'ю і шаную перегорнемо сторінки життєпису Василя Симоненка.

2-й ведучий: Життя Симоненка можна порівняти із спалахом блискавки. Таке воно було яскраве і коротке, усього 28 років. Проте його ім'я добре відоме в Україні, а творчість увійшла до золотої скарбниці української літератури. Його вірші запалюють правдою, любов'ю до Батьківщини, до людини, пісні на слова поета зворушують глибокими і трепетними почуттями. Долучімося ж і ми серцем до слова й думки Василя Симоненка, вшануймо його світлу пам'ять і громадянську принциповість. *(Звучить запис голосу Василя Симоненка, поет декламує вірш "Світ який – мереживо казкове").*

1-й ведучий: У своєму коротенькому інтерв'ю поет якось сказав: "Найбільше люблю землю, людей, поезію і село Біївці на Полтавщині, де мама подарувала мені

життя. Ненавиджу смерть. Найбільше боюсь нещирих друзів. Більше мені сказати про себе нічого...".

2-й ведучий: Василь Андрійович Симоненко народився 8 січня 1935 року в селі Біївці Лубенського району на Полтавщині. Майбутній український поет зростав без батька, від якого успадкував лише прізвище, бо вродливий військовик, звівши з розуму сільську красуню Ганну Щербань, так і не став з нею до шлюбу. На все життя у Василя залишилась мрія мати батька, доброго чи поганого – то вже не мало значення.

Звучить запис пісні "Мамо, вечір догоря...", слова Бориса Олійника, музика Ігоря Поклада.

1-й читець: У Івася немає тата.

Не питайте тільки чому.
Лиш від матері ласку знати
Довелося хлопчині цьому.
Він росте, як і інші діти,
І вистрибує, як усі.
Любить босим прогоготіти
По ранковій колючій росі....
Але в грудях жаринка стука,
Є завітне в Івася одно –
Хоче він, щоб узяв за руку
І повів його тато в кіно.
Ну, нехай би смикнув за вухо,
Хай нагримав би раз чи два, –

Звучить запис пісні "На калині мене мати колихала...", слова Андрія М'ястківського, музика Володимира Верменича.

1-й ведучий: Дитинство поета припало на важкі воєнні й повоєнні роки. Коли його батько пішов із сім'ї, Василева мати, Ганна Федорівна, повернула собі дівоче прізвище – Щербань. Замолоду вона мала чудовий голос, навчалася в Лубенському педінституті, проте не закінчила його: довелось тяжко працювати, заробляючи на шматок хліба собі й синові.

2-й читець: Зі спогадів Ганни Федорівни: "Під час фашистської окупації, 1942 року, Василь пішов у школу. До школи йому доводилось ходити за 9 кілометрів, бо чотири класи вчився Василь в Біївцях, а потім у сусідніх селах: Єньківцях і Тарандинцях. Зодягнений він був найгірше в класі, але не зважав на це: багато читав й учився краще за всіх. Якось насипала йому великої квасолі замість паличок, щоб учився рахувати. Але він походив з нею усього два дні, приніс додому і каже: "Квасоля потрібна для борщу, а я і так вмю рахувати до ста". Василь любив весну, коли все зелене і цвіте. І каже було мені: "Я поки дійду, то всі уроки передумаю". А повертався додому, то доки уроки не поробить, не їстиме і не гулятиме".

2-й ведучий: Ганна Федорівна розповідала, що Василь дуже любив діда Федора Щербаня, а дід – його. З дідом малий Василько ранками ходив косити траву, довгими вечорами слухав казки, яких той знав безліч. Вони були справжніми друзями. Федір Трохимович був комірником, проте чужого не хапав. Один біївський чоловік якось влучно сказав про нього: "Хоч і працював на такій посаді, а путньої хати не збудував". Від'їжджаючи із села до Черкас, поетова мати все нажите роздала людям. "Не для музею воно дбалосся, а для життя".

1-й ведучий: Своєї матері, яка віддала синові всю любов і піклування, завжди була вірним другом і порадником, підтримкою в життєвому вирі, найпершою шанувальницею його таланту, та своєму дідові, що замінив Василеві батька, поет присвятив найтепліші рядки віршів.

1-й читець: "Матері".

В хаті сонячний промінь косо
На долівку ляга з вікна...
Твої чорні шовкові коси
Припорошила вже сивина.
Легкі зморшки обличчя вкрили –
Це життя трудового плід.
Але в кожному русі – сила.
В очах юності видно слід.

Я таку тебе завжди бачу,
Образ в серці такий несучу –
Материнську любов гарячу
І твоєї душі красу.
Я хотів би, як ти, прожити,
Щоб не тліти, а завжди горіть,
Щоб уміти, як ти, любити,
Ненавидіть, як ти, уміть.

2-й ведучий: Закінчивши середню школу із золотою медаллю, Василь Симоненко 1952 року вступив на факультет журналістики Київського державного університету імені Тараса Шевченка. Тут він почав писати вірші, увічнюючи в них близьких людей – друзів, родичів, односельців.

1-й ведучий: У рідному селі поета жила маленька, нічим особливим не примітна бабуся. Звали її Онисею. Жила самотньо. Трьох синів, як орлів, викохала вона – і всі троє полягли на фронті. Їй присвятив поет щирі рядки.

2-й читець: "Баба Онися".

У баби Онисі було три сини.
У баби Онисі синів нема.
На кожній її волосині
Морозом тріщить зима.
Я горя на світі застав багато.
Страшнішого ж горя нема,
Ніж те, коли старість мати
В домівці стрічає сама.
Немає такої біди і муки,
Ніж сумно з-під сивих брів
Дивитись щодня, як внуки
Ростуть без своїх батьків.

За те що ми в космос знялися,
Що нині здорові й живі,
Я пам'ятник бабі Онисі
Воздвиг би на площі в Москві.
Щоб знали майбутні предтечі
В щасливій і гордій добі:
Їх горе на утлі плечі
Онися взяла собі.
Щоб подвиг її над землею
У бронзі дзвенів віки,
Щоб всі, ідучи повз неї,
Знімали в пошані шапки.

2-й ведучий: Друкувати свої вірші Василь Симоненко не квапився, бо були ці твори правдивими, говорилося в них не про любов до партії і вождя, а про простих людей. Попри те його поезії звучали – переписані, читані на літературних вечорах, у студентських аудиторіях, у колах національно свідомої інтелігенції. Студентське життя поета було багате на добрих друзів, на зустрічі з цікавими особистостями, творчі суперечки, мрії про майбутнє. На факультеті журналістики разом з Симоненком навчалися Ю. Мушкетик, В. Шевчук, Т. Коломієць.

Демонструються фрагменти спогадів про В. Симоненка, проєкт 1-го національного телеканалу "Обличчя України".

1-й ведучий: Рано поет усвідомив і передрік свою долю. Двадцятирічному Симоненкові ніби диктувала невідома сила:

Не знаю ким – дияволом чи Богом –

Дано мені покликання сумне:

Любити все прекрасне і земне

І говорити правду всім бульдогам.

2-й ведучий: Тоді ж, у студентські роки, буквально напередодні офіційного розвінчання культу особи Сталіна, з'явився ще один вірш, як виявилось був пророчим:

Не докорю ніколи і нікому,

Хіба на себе інколи позлюсь.

Що в двадцять літ в моєму серці втома,

Що в тридцять – смерті в очі подивлюсь.

1-й ведучий: Наприкінці 1956 року разом зі своїм однокурсником Станіславом Буряченком Василь приїхав до Черкас на переддипломну практику в редакцію газети "Черкаська правда". Друзям пощастило стати штатними літпрацівниками в чудовому творчому колективі. До Києва молоді журналісти лише їздили складати випускні іспити та писати й захищати дипломні роботи. Тут, у Черкасах, Василь познайомився з дівчиною Люсею – кур'єром обласної друкарні, а через три місяці вони одружилися. Йому було 22 роки. Він ніжно й закохано кликав її "моя Малюся", а вона любила його по-своєму: то шалено ревнувала й обурювалася, то тихо горнулася до свого судженого; тижнями могла не відповідати на його листи, а то писала по кілька разів на день. Між рядками поетових листів до коханої проглядаються складні стосунки, але інших йому й не треба було. Він не вмів жити тихим, спокійним життям. Жив, згораючи, а кохав і поготів. Про своє палке почуття він написав у вірші.

1-й читець: "Вона прийшла"

Вона прийшла непрохана й неждана,

І я її зустріти не зумів.

Вона до мене впливла з туману

Моїх юнацьких несміливих снів.

Вона прийшла, завітчана і мила,

І руки лагідно до мене простягла,

І так чарівно кликала й манила,

Такою ніжною і доброю була.

І я не чув, як жайвір в небі тане,

Кого остерігає з висоти...

Прийшла любов непрохана й неждана –

Ну як мені за нею не піти?

Можна зачитати витяги з листів В. Симоненка до нареченої Людмилі Півторадні і до дружини Людмили Павлівни Симоненко.

2-й ведучий: Незабаром у поета народився син Олесь. Отримали квартиру. Помешкання було на останньому поверсі, невеличке, двокімнатне, але з видом на Дніпро. А з балкона можна було помилуватися панорамою міста. Саме тоді до нього в Черкаси приїхав батько. Василь привітав його, щиро пригостив, запросив переночувати, а вранці сказав: "А тепер, батьку, будьте здорові. Ви пізно прийшли до мене, я в дитинстві Вас виглядав щодня". Письменник перевіз із Біївців до Черкас свою матір, яка одразу перейнялася опікуванням та вихованням онука. Так вони й жили вчотирьох: в одній кімнаті – Василь із дружиною, а у другій – Василева мати з онуком Олесем. В. Симоненко був відданим чоловіком, люблячим сином, ніжним, турботливим батьком для свого "кирпатого барометра" – Олесь. Син поета не пішов батьківським шляхом, бо був переконаний, що кожна людина має в цьому житті робити те, до чого вдатна. За татовим словом тужить все життя, бо втратив його дуже рано. А величезна любов поета до дітей, тонке розуміння їхньої психології і способу мислення дали змогу створити такі неперевершені зразки казок, як "Цар Плаксій та Лоскотон", "Казка про Дурила", "Подорож в країну Навпаки".

1-й ведучий: Напровесні 1960 року в Києві, пробуджене хрущовською "відлигою" юнацтво, заснувало Клуб творчої молоді. Хоча на той час Симоненко жив і працював у Черкасах і вже був завідувачем відділу новоствореної газети "Молодь Черкащини", це не завадило йому, разом з Аллою Горською й Іваном Драчем, Ліною Костенко й Іваном Світличним, Євгеном Сверстюком і Василем Стусом, Миколою Вінграновським і Михайлом Брайчевським, стати душею і окрасою цього клубу. Пізніше поетів, що належали до цього Клубу, почали називати шістдесятниками. Симоненко охоче їздив Україною, як відомий поет брав участь у літературних вечорах і творчих дискусіях, виступав перед робітничою та сільською молоддю, прагнучи пробудити в душах ровесників національну свідомість і потребу національного відродження. Своїми віршами Василь Симоненко закликав до ствердження людської гідності, усвідомлення неповторності кожної особистості, протестував проти диктату сили й авторитаризму. Писав В. Симоненко багато і як журналіст, друкував твори інших, бо свої не вважав таким уже цінним доробком. Але серед колег та друзів був знаний як майстер поетичного слова: міг дати корисну пораду, вмів тонко і водночас критично оцінити вірш, підтримати поета-початківця мудрою настановою. Примітно, що він не любив поезії для розваги чи "штуки заради штуки". А отже, у своїй професії до слова брався, спираючись на міцну громадянську позицію патріота, людини, для якої честь, гідність і совість – поняття не з абстрактним, а з конкретним значенням.

2-й ведучий: Та лише просвітницька діяльність не задовольняла Симоненка. Від природи людина беручка, він прагнув досягти конкретних, видимих результатів. Зокрема, В. Симоненко став членом комісії з перевірки чуток про масові розстріли в катівнях НКВД. Разом з А. Горською вони обійшли десятки сіл довкола Києва, опитали

сотні людей. Саме за участю поета було знайдено й опоряджено братські могили жертв сталінізму на Лук'янівському і Васильківському кладовищах, а також написано і передано до Київської міської ради меморандум із вимогою оприлюднити ці місця печалі. Звичайно ж, Київська міська рада брутально зігнувала заклик до морального очищення перед невинно убієнними. Цим вчинком поет продемонстрував високий громадянський подвиг, водночас це був власноручний вирок для себе самого. Бо відтоді талановитий майстер слова опинився, за компартійною термінологією, "в сфері особливого зацікавлення відповідальних державних органів".

1-й ведучий: За щоденною відданою працею на журналістській і громадській ниві поет В. Симоненко міг би і не з'явитися. Втрутився випадок. 1962 року завідувачка відділу сучасної української літератури "Держлітвидаву" Надія Лісовенко поїхала у відрядження Україною, шукаючи молодих письменницьких талантів. Того ж року в "Держлітвидаві", що пізніше дістав назву "Дніпро", вийшла збірка творів В. Симоненка "Тиша і грім", яка, на жаль, стала першою й останньою прижиттєвою книгою поета. Але відтоді про Симоненка заговорили.

2-й ведучий: Скорботною епітафією звучать слова, записані Симоненком до свого щоденника 3 вересня 1963 року: "Друзі мої принишкли, про них не чути й слова. Друковані органи стали ще бездарнішими й зухвалішими... Кожен лакей робить, що йому заманеться... До цього ж можна додати, що в квітні були зняті мої вірші у "Зміні", потім надійшли гарбузи з "Дніпра" й "Вітчизни". Діставши відмови майже з усіх республіканських видань, митець "на дикому острові" самотності на одному подиху створює багатозначну казку-притчу «Казка про Дурило».

1-й читець: Юрба: - Ти куди йдеш?

2-й читець: Дурило: - Додому.

1-й читець: Юрба: - А де ж твоя домівка?

2-й читець: Дурило: - У Ріднім краю.

1-й читець: Юрба: - А край де?

2-й читець: Дурило: - Їй-богу, не знаю, я, люди, шукаю вітчизну свою.

1-й читець: Юрба: - Лишайся, хлопче, у нас – у нас не життя, а свято, щасливим зробишся враз...

2-й читець: Дурило: - Чого, люди добрі, в вас ноги в крові?

1-й читець: Юрба: - Та це така у нас звичка, до щастя дорога веде через річку – та річка із крові та трішки із сліз, але ти не бійся. Не втопишся. Лізь...

2-й читець: Дурило: - А кров там чия?

1-й читець: Юрба: - Та відомо чия – тих людей, що підло не визнали наших ідей... Ми їх, значить, трошечки, зовсім помалу кого задавили, кого зарубали.

2-й читець: Дурило: - А це хто тут висить?

1-й читець: Юрба: - Це один із отих навісних, що пруться на острів...

2-й читець: Дурило: - На острів? За чим?

1-й читець: Юрба: - Та правду сказати, либонь, ні за чим: там щастя закуте в печерах німих не те, що для нас, а оте, що для всіх...

2-й читець: Дурило: - Якесь дуже дивне те щастя ваше! Не хочу такого, щоб я вмер! Сходжу ще на острів до тих печер.

1-й ведучий: Василь Симоненко написав страшну казку про шукання Вітчизни у так званому Рідному краю, про щастя втекти із Раю, в якому Батьківщина тільки для вибраних, про трагедію втратити її і не отримати навзаєм обіцяного Раю. Казка є казка, і не варто дошукуватися, на який конкретно-історичний момент нашої історії натякає поет: чи на царські часи, чи на сталінську добу беззаконня, чи на сучасні поетові будні... безвідносно до часу казка про тих, хто відбирає у людини Батьківщину, відчує її любити, ховає живе життя в хребтах високих паперових гір і заливає чорнильними морями облуди, приглушує історичну пам'ять.

2-й ведучий: 1956 року В. Симоненко зробив такий запис: "Сучасна література – своєрідна артіль незрячих: старші письменники осліпли в 20-х роках від надмірно яскравого світла, молодші (моє покоління) і народилися сліпими". Думка – симоненківська і за суттю, і за формою. У тому ранньовесняному 1956 році він ще не знав, чи прозріє його покоління і чи перетвориться "артіль незрячих" у всевідчуваючий нерв народу, не знав ще, яким буде його особистий внесок у це прозріння.

1-й ведучий: Тяжко жилося поетові, що мав загострене почуття громадянської мужності. Так звані державотворці – "відгодовані й сірі" "демагоги й брехуни" не могли подарувати йому такого нечуваного вільнодумства, не могли не зважати на його діяльність, не реагувати на правду, висловлену у віршах. І коли поет уже вкотре намагався довести, що "тільки тих поважають мільйони, хто поважає мільйони "я", сталося непоправне. Улітку 1962 року до Василя завітав земляк. Проводжаючи гостя додому, він пішов до привокзального буфету купити цигарок, а той був зачинений на 15 хвилин раніше. В. Симоненко постукав у двері й попросив продати цигарок. У відповідь на це буфетниця здійняла галас, на який прибігли міліціонери. Поет пред'явив своє редакційне посвідчення, що дуже обурило "стражів порядку". Вони тут-таки забрали його, відвезли до Сміли і в міліцейському відділку залізничної станції жорстоко побили. Відтоді він увесь час хворів і прожив після того трохи більше року. Він лежав у номенклатурній обласній лікарні, біля нього чергувала дружина, приходили товариші, колеги.

2-й ведучий: Якось друзі принесли в лікарню пучечок кетягів калини. І була та калина довгі тижні хвороби біля його ліжка. За офіційною версією, смерть поета спричинив рак нирок. Зробили операцію, але безрезультатно. Близькі, друзі, колеги завжди були переконані, що той випадок став для Симоненка точкою відліку останніх днів. Василь, лежачи, продовжував записувати вірші у свій блокнот. Останній із них датовано 19 вересня 1963 року.

1-й читець: "Маленьке – не смішне..."

Маленьке – не смішне,
Адже мале і зерно,
Що силу велетням і геніям несе.
Мале тоді смішне,
Коли воно мізерне,
Коли себе поставить над усе.

Але скажіть, хіба такого мало,
Хіба такі випадки не були?
Коли мале, як прапор, піднімали
І йшли за ним народи, мов осли?
І чи тоді мізерне та смішне
Не оберталось раптом у страшне?

1-й ведучий: 13 грудня 1963 року перестало битись серце Василя Симоненка. Невигойною раною запеклася смерть поета в серці його матері Ганни Федорівни, яка пережила сина на 35 років. 1998 року вона знайшла вічний спочинок на черкаському цвинтарі поруч зі своїм Василем. 1964 року вийшла посмертна збірка поета "Земне тяжіння" (книгу було висунуто на здобуття Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка 1965 р. (посмертно), але лауреатом того року став М. Бажан).

2-й ведучий: Влада боялась поета навіть після його смерті: творчість замовчували, підготовлене видавництвом "Молодь" "Вибране" поета "розсипали й по-живому шматували". Твори Симоненка не друкувались, але академік Шамота все одно застерігав: "Чимало в його доробку було незрілого, ідейно нечіткого, не раз поет припускався перебільшеного чи спотвореного вияву національних почуттів... Підносити творчість Симоненка як взірець для літературної молоді, міряти Симоненком інших поетів, видавати його за приклад мужності – це треба рішуче відкинути".

1-й ведучий: 1981 року, нарешті, вийшла збірка В. Симоненка "Лебеді материнства". Не жовч і ненависть народжують поета. Поета народжують гнів і любов. Гнів і любов народили Василя Симоненка. Великий, праведний гнів проти приниження людини, знищення її людської гідності. Тому, можливо, центральною в творчості поета вважається патріотична тема – любові до України, її безталанного народу. Попри все вірші Василя Симоненка проростали паростками його любові, завзяття, віри, радості і гніву у серцях людей. Симоненко нині – символ незнищенності українського духу, символ правди і сумління.

2-й ведучий: У 1995 році Василя Симоненка посмертно нагороджено Державною премією України імені Тараса Шевченка за збірки віршів і прози "Лебеді материнства", "В твоєму імені живу", "Народ мій завжди буде", а багато його віршів, покладені на музику, стали популярними піснями.

Звучить пісня на слова Василя Симоненка, музика Анатолія Пашкевича "Виростеш ти сину".

1-й ведучий: Нині про життєвий і творчий шлях В. Симоненка знаємо чимало. Він мав багато друзів і однодумців. Ще більше шанувальників творчості з'явилося вже після його смерті. Вдячні земляки і віддані поетові душею і серцем однодумці створили в Симоненковій садибі музей. У Біївцях на Полтавщині збереглася хата, де народився письменник. Сільська рада викупила її у тих господарів, яким поетова мати продавала її, переїхавши до Черкас. Хата старенька, вже похилилася. Симоненків близький друг, поет М. Сом, організував збір коштів на ремонт і відновлення садиби. Хату під-

ремонтували зсередини, а дах покрили удайським очеретом, таким, як у поетовому дитинстві. Було зібрано хатні речі, стіл, скриню, посуд, рушники, скатертини. Деревяного хати-музею садили власноруч Б. Олійник, М. Сом, П. Засенко, М. Наєнко, М. Луків, П. Осадчук, М. Шевченко.

2-й ведучий: Та це не єдине місце, де можна увійти у світ поетового слова, проїнятися духом того часу, в який народжувались його незабутні рядки. Нині активно відвідують гості й місцеві мешканці музей В. Симоненка в Тарандинцівській середній школі, яка тепер носить його ім'я. Серед експонатів – парта, за якою сидів майбутній поет, його табелі успішності, класні журнали, зошити з творами з літератури, збірки віршів, фотографії, газети й журнали з публікаціями про нього. Є ще один музей поета – в Черкасах, у приміщенні редакції газети "Черкаський край" (колишня "Черкаська правда"), в кабінеті, де В. Симоненко – журналіст починав свою трудову діяльність. Ім'ям поета названо вулиці в Черкасах, Києві та інших містах України. Ім'я Василя Симоненка носить Черкаська обласна бібліотека для юнацтва та Київська бібліотека для дітей. У Черкасах встановлено пам'ятник поетові, створено меморіально-літературний музей. 25 грудня 2008 року Національним банком України була випущена в обіг пам'ятна монета номіналом у 2 гривні, присвячена поетові. Спілка письменників України заснувала премію імені Василя Симоненка для відзначення талановитих молодих авторів.

1-й ведучий: Творчість поета стала народним здобутком. Йому, палкому патріоту України, присвячують свої вірші сучасні поети, перед його пам'яттю схиляються мільйони.

2-й читець: "Пам'яті Василя Симоненка"

Минають дні, роки, десятиліття,

А ти, Василю, завжди молодий...

Над прірвою віків, минувши лихоліття,

Сьогодні ти із нами, ти – живий!

Живий, бо все, що зв'язане з тобою,

Не гасне в наших думках ні на мить.

І на могилу ми йдемо з журбою,

І серце так у кожного болить...

Болить у матері, у сина і у друзів,

І сумно нам без тебе у ці дні...

Та ген твоє ім'я на виднокрузі

Встає назустріч сонячній весні.

І пахне степом, голубіють ночі,

А човен твій пливе в казковий світ.

Ми бачимо твої веселі очі

І мужній голос чуємо з тих літ.

А думи дідові додумають онуки,

Бо не стоїть земне людське життя,

І вірю я, що не було розлуки,

Не смерть була, а довге майбуття.

М. Дашківський

2-й ведучий: Василь Симоненко належить до тих особистостей, що залишають пам'ять про себе навіки. Він живе у своїх творах як взірець гідності і стійкості для нас. Не меркне з літами його поетична зоря, горить високим, чистим світлом на небокраї українського письменства. Періодично з'являються публікації, присвячені життєтворчості В. Симоненка, перевидаються його твори.

1-й читець: "Василю Симоненку".

Ти прийшов, щоб із нами жити
Під шаленство весняних злив,
Щоб світанки ясні зустріти,
Що не встиг тоді, не зустрів.
Зупинись, подивись навколо,
Рідним запахом душу зігрій,
Все знайоме, все рідне до болю,
Уклонися хатині своїй.

Понад Удаєм сиві роси
І стежина-змійка в гаю,
По якій ти ходив колись босий,
Зустрічаючи матір свою.
Ти прийшов поетичним словом.
Молоде покоління вчить,
Як любить свою рідну мову
І народ український любить...

В. Бут

1-й ведучий: Поезія В. Симоненка живе, їй відкритий шлях до народу, до України, – нині вже оновленої, незалежної, соборної, – вона навіки увінчала поета своєю любов'ю. Він ніби молодий витязь, звівся у нашій поезії, і так виразно чуємо його свіжий, мажорний, юнацький бадьорий голос, яким він і сьогодні вітає життя:

"Здрастуй, сонце, і здрастуй, вітре!

Здрастуй, свіжосте нив!

Я воскрес, щоб із вами жити

Під шаленством весняних злив.

2-й ведучий: Завершуємо нашу зустріч нотою життєвого оптимізму Василя Симоненка. Рядки його поезії "Ти знаєш, що ти – людина?" нагадують, що кожен із нас – це особистість, яка має жити і творити, щоб залишити по собі пам'ять. Адже поетові слова були, є і будуть завжди актуальними. Одне зі свідчень тому – сучасна обробка вірша, який уже став піснею, у виконанні музичного гурту "Піккардійська терція".

1-й ведучий: Подумаймо ще раз про власні життєві цілі, які могли б бути гідним продовженням справи видатного поета, адже таким чином ми можемо якнайкраще виявити власне вшанування його пам'яті. Тож живімо, творімо, наслідуймо!

Звучить запис пісні на слова В. Симоненка "Ти знаєш, що ти – людина?" у виконанні гурту "Піккардійська терція".

Поетичний альбом "Життя, мов спалах блискавки"

У залі, де проводиться захід варто розмістити портретне зображення Василя Симоненка, крилаті вислови письменника, ілюстрації дітей до віршів поета. На столі – вишитий рушник, глечик з пшеничними колосками, калиною, виставка книг Василя Симоненка.

Крилаті вислови Василя Симоненка:

"Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину."

"Вічна мудрість простої людини
В паляниці звичайній живе."

"На світі той наймудріший,
Хто найбільше любить життя."

"Живе лиш той, хто не живе для себе,
Хто для других виборює життя."

ском ганяв череду, і при каганці, коли вечорами гриз граніт науки, виборюючи золоту шкільну медаль. До мами приходили свататись. Та вона боялася вітчима для сина, боялася, що чужий прийде і зламає затишок його дитинства. От і не пішла ні за кого, тим паче, що живий був той, якого чекала з війни, з ким присягалася до смерті ділити і радість, і горе. Не вийшло ділити, вийшло все взяти на свої плечі – сильної, мужньої жінки.

Читець читає вірш "Матері"

1-й ведучий: А батька Василя мама якось зустріла в автобусі. Він її теж упізнав. "Не зчувся, – каже, – як дочекався ж першої зупинки, вибіг". До сина він прийшов уже в Черкасах, коли про Василя заговорили як про чесного та принципового журналіста та поета. Василь тоді вже був одружений, мав свою міську оселю. Батько переночував у Василевій хаті лише одну ніч, а на ранок син сказав: "Будемо, батьку, прощатися, ти дуже пізно прийшов".

Читець читає вірш "Кривда"

2-й ведучий: "В мене була лише мати. Та був іще сивий дід. – нікому не мовив "тату" і вірив, що так і слід", – зізнається поет в автобіографічному вірші "З дитинства". Тому дідова смерть глибоко потрясла восьмикласника Василя, викликала болісні роздуми про сенс життя, зв'язок поколінь.

Читець читає вірш "Дід умер"

1-й ведучий: П'ять класів Василько закінчив у Біївцях, а решту – у сусідніх селах Єнківці і Тарандинці. А це ...9 кілометрів лише в один бік. Повоєнні зими були дуже люті і сніжні. А пальто у Василька – пошарпане, чоботи – діряві.

2-й ведучий: Проте ні разу він не запізнився на урок. Коли учителі запитували хлопця, чи не важко йому, він відповідав: "Та чого там важко? Доки дійду до школи, то всі уроки повторю, а як вертаюся, то всі пісні переспіваю".

1-й ведучий: Як згадувала вчителька математики Тарандинцівської школи Уляна Демченко, якось під час сильної заметілі, коли вся школа затихла, раптом завітала снігова баба. Це з усіх чужосільців прийшов на навчання Василь. Вона ж говорила, що хлопчик на уроках був серйозний, виділявся серед інших бідним одягом та розумом. За її словами, навіть учителі не читали стільки книг, як цей учень.

2-й ведучий: Зі спогадів директора цієї школи Федора Барабаша: "Якось був вечір зустрічі з нашими колишніми випускниками. Василь прочитав там власний вірш, у якому було і привітання гостям, і подяка вчителям, і любов до школи. Вірш так збентежив усіх, що вони змусили хлопчину прочитати його ще раз".

Друга сторінка "ЮНІСТЬ. РОКИ НАВЧАННЯ. КОХАННЯ"

1-й ведучий: Закінчивши у 1952 році школу із золотою медаллю, Василь вступає на факультет журналістики Київського університету. І тут хлопець долає науки легко, із задоволенням. А ще вже тут, в університеті, Симоненко шукає мудрість і правду,

коріння краси і надії, і, разом з тим, витоки брехні та обману, бо ще з юних років прагнув докопатися – "чого його народу так не везе і хто в тому винен".

2-й ведучий: Студентське життя було багате на дружбу, на цікаві особистості, творчі суперечки, мрії про майбутнє. Одночасно з Симоненком в університеті навчались Юрій Мушкетик, Микола Сом, Валерій Шевчук, Борис Олійник, тому спілкуватися та дискутувати було з ким і про що. Тут він багато пише віршів, стає членом літературної студії.

1-й ведучий: Цікавим є факт, що в студентські роки В. Симоненко захоплювався російським поетом Михайлом Лермонтовим, а ще – шотландським поетом Робертом Бернсом. Про це згадує його друг Микола Сом та інші друзі. "Хотів би я, щоб мої пісні співали, як співають в англomовному світі Бернса", – зітхав Василь. Захоплювався Симоненко і рубаями Омара Хайяма: "Вкласти в 4 рядки стільки філософського змісту, то, знаєте, потрібно бути не просто талановитим, а й геніальним". Тож ці поети, поряд з відомими українськими класиками, вплинули на формування особливого "Симоненкового слова".

2-й ведучий: Багато хто з тих студентів, що приїжджали на навчання до Києва, забували про своє сільське походження, намагалися будь-якими силами стерти думки про своє село, свій рідний край, навіть батьків. Все це В. Симоненко бачив і добре розумів. Пізніше він неодноразово зустрічатиме подібних людей, які досягли, на їхню думку, "визначних висот". Та, на відміну від них, поет ніколи не відрікався свого простого походження і гордо говорив: "Я селянського роду".

Читець читає вірш "Мій родовід"

1-й ведучий: Завершивши у 1957 році навчання, В. Симоненко приїжджає до Черкас. Практику проходив у редакції газети "Черкаська правда". Місто зустріло його пахощами літа, стиглими яблуками й грушами. Тоді згадав юнак про свої рідні Біївці на Полтавщині, їхній затишок і домашнє тепло, рідних, яких вже не повернути.

Читець читає вірш "Грудочка землі"

2-й ведучий: Саме тут, у Черкасах, Василь Симоненко зустрів свою майбутню дружину, свою Люсю – малюсю. Хто ж вона, ця обраниця, муза поета? Ще зі студентських літ приятелював Василь зі Станіславом Буряченком, з яким потім разом працювали у "Черкаській правді", і... обоє закохалися в одну дівчину. Ось як про це розповідає Станіслав: "У той час кур'єркою у "Черкаській правді" працювало молоде, вродливе дівчисько, на котре ми накинули оком, Люсею звали. Та, очевидно Вася більше припав їй до серця. Якось, повернувшись з відрядження, почув від нього вбивчу новину: – Славко, можеш мене вітати. Одружуюсь. – Та коли ж ти встиг! Хто вона? – Люся наша. Коли я признавався їй у коханні, то казав: "Люся! Люся! Я боюся, що влюблюся!". Кохання у Василя було справжнє й сильне, він віддавався йому сповна".

Читець читає вірш "Вона прийшла"

1-й ведучий: Збереглася велика епістолярна спадщина, у тому числі й листи, що засвідчують щирість почуттів поета. Листи Симоненка до Люсі – малюсі (а зберегло-

ся їх більше 20) – це щира сповідь перед коханою людиною, перед світом, що зрештою переливається у поетичні рядки: "Ти і я – це вічне, як і небо". З листів Василя Симоненка до Люсі: "Цілую мою вредну Малюсю! ... Скучив за тобою страшенно. Бог зна, що ти за дівчина – ніяк не можу хоч на годину забути тебе. Думаю про тебе неймовірно багато. Навіть зло бере – треба ж готуватися до екзаменів, а тут "світять в душу сині-сині очі, мов фіалки перші навесні"; "Люся! Я втопився в твоїх синіх очах... ніхто ще мені так не заморочував голови, бо немає такої хвилини, щоб я не думав про тебе, і немає такої ночі, щоб не снилася ти мені".

Читець читає вірш "Ображайся на мене як хочеш"

2-й ведучий: Гуляючи вулицями Черкас, Василь розповідав своїй коханій про красу рідного села, про рідних людей, яким завдячував своїм вихованням – діда й бабцю, про ще одну найдорожчу, найближчу жінку – Ганну Федорівну, маму. Одного разу він прочитав вірша, присвяченого матері, і тоді Людмила зрозуміла, якою сильною є синівська любов.

Читець читає вірш "Лист"

Третя сторінка "РОБОТА В ЧЕРКАСАХ. ДОРОСЛЕ ЖИТТЯ"

1-й ведучий: Василь Симоненко вирішує повернутися до Черкас назавжди. А чи могло бути інакше? Адже саме в цьому місті чекало його вірне кохання, його "сині-пресині очі. Саме тут він зазнає сімейного щастя. Коли ж народиться син Лесик, Симоненко буде відчувати себе найщасливішою людиною в світі.

Читець читає вірш "Ти лежиш іще впоперек ліжка"

2-й ведучий: Один з найвідоміших віршів В.Симоненка "Лебеді материнства" автор присвятив своєму сину Лесеві. За формою, це власне колискова пісня. Але, незважаючи на назву, це пісня люблячого батька. За змістом, духовним наповненням це заповіт поета усьому українському народу: "Можна все на світі вибирати, сину. Вибрати не можна тільки Батьківщину".

Саме ці знамениті слова викарбувані на пам'ятнику В. Симоненку у Черкасах. Друга частина цієї поезії, покладена на музику А. Пашкевичем, стала відомою піснею, і лунає як гімн синівської любові до рідної землі.

Читець читає вірш "Лебеді материнства"

1-й ведучий: З 1957 по 1960 роки Василь працює в редакції газети "Черкаська правда". "У колектив Симоненко ввійшов, ніби в ньому він був з самого початку створення редакції. В кімнатці у кутку звично висів його вилинялий, невиразного кольору плащ, старенький капелюх, а на шпальтах газети почали з'являтися замальовки і рецензії, підписані В.Симоненком", - згадують його колеги. У Черкасах найповніше розкрився самотній талант Симоненка, як поета та журналіста. Він очолив відділ пропаганди при новоствореній газеті "Молодь Черкащини", а пізніше здібного юнака призначили власним кореспондентом республіканської "Робітничої газети" по Черкаській області. Він щодня поринав у глибокий вир людського життя, сміливо вторгався у різ-

ні сфери, різко критикував прояви бюрократизму, неуважного ставлення до трудівників, згадував добрим словом гарних людей. Поряд з тим, писав казки і вірші, консультував поетів-початківців, їздив до Києва та Львова, Кіровограда та Одеси.

2-й ведучий: Зі спогадів Миколи Негоди: "Для тих, хто його близько знав, дружив з ним, він був просто Вася, Василь, до сором'язливості скромний в поведженні, категоричний у судженнях. З ним згоджувалися, чи не згоджувалися, сперечалися, декому з нас навіть здавалося, що його заносить "кудись не туди". І нікому з нас не приходило в голову, що поруч з нами великий ПОЕТ, талановитіший і далекоглядніший за своїх ровесників і сучасників. ... Тільки він міг так звернутися до України і проказати слова як молитву. Таким він був, Поет, з яким я поруч ходив, жив, розмовляв, сперечався і якого по-справжньому не знав."

Читець читає вірш "Україно! Ти для мене – диво!"

1-й ведучий: В. Симоненка цікавила людина, її призначення на землі, питання життя в усіх його проявах. Його ніколи не залишали байдужими справжні цінності, такі як: добро, правда, вірність, мудрість, любов.

Читець читає вірш "Ти знаєш, що ти – людина?"

2-й ведучий: Водночас він не боявся засуджувати зло, брехливість, нікчемність, пихатість, гордовитість, підступність. Редактори журналів боялися його прямої, відвертості у висловлюванні своїх думок. Очевидно, вони вбачали у віршах молодого поета певну загрозу для себе і не наважувалися друкувати їх.

Читець читає вірш "Найогидніші очі порожні"

1-й ведучий: У 1962 році виходить друком перша і остання прижиттєва збірка поета "Тиша і грім". Вона відразу засвідчила, що в літературу прийшов поет надзвичайного хисту і високої громадської свідомості. Від збірки вийшло свіжістю, щирістю думок, молодечим завзяттям. Майже відразу В. Симоненко дає інтерв'ю кореспондентові радіо.

Читець зачитує інтерв'ю поета після виходу збірки "Тиша і грім"

2-й ведучий: О. Гончар писав: "... з глибин народного життя вийшла поезія Василя Симоненка. З мужності народу, з горя його і його звитяжної боротьби висвітлювалася вона. Звідси той дух непоборний, яким вона дихає, звідси та пристрасть, що буяє в ній...".

Читець читає вірш "Де зараз ви, кати мого народу?"

Четверта сторінка "ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА В. СИМОНЕНКА"

1-й ведучий: Як відомо, напровесні 1960 року в Києві був заснований Клуб творчої молоді. Так з'явилась ініціативна група, яка ставила своєю метою об'єднати духовні і фізичні зусилля молодого покоління для розбудови оновленої України. Хоч на той час Симоненко жив і працював у Черкасах, проте разом з Ліною Костенко, Аллою Горською, Іваном Драчем, Іваном Світличним, Миколою Вінграновським, Василем Стусом, Євгеном Сверстюком, він став душею цього Клубу. Охоче їздив Україною,

брав участь у літературних вечорах і творчих дискусіях, намагався пробудити у ровесників національну свідомість.

2-й ведучий: Згодом став членом комісії з перевірки чуток про масові розстріли в катівнях НКВД і пошуки місць таємних поховань жертв сталінського терору. Разом з А. Горською вони обійшли десятки сіл довкола Києва, опитали сотні людей. На основі незаперечних речових доказів, були встановлені таємні братські могили жертв сталінізму на Лук'янівському і Васильківському кладовищах, в Биківнянському лісі. За участю Симоненка був написаний і поданий до Київської міськради Меморандум із вимогою оприлюднити ці місця і перетворити їх в національні меморіали. Міськрада брутально зігнорувала те звернення, а поет опинився "у сфері особливого зацікавлення відповідних державних органів".

Читець читає уривок з "Щоденника" В. Симоненка (від 16.VII.1963)

П'ята сторінка "ОСТАННІ РОКИ ЖИТТЯ"

1-й ведучий: Смерть 28-річного лицаря української поезії вже понад п'ять десятиліть оповита ядучим туманом таємниць. У середині 1962 року сталася з Василем Симоненком подія, яка призвела молодого, здорового хлопця до трагічної загибелі. Василь, провівши земляка на потяг, вирішив купити куриво у буфеті залізничного ресторану на Черкаському вокзалі. За 20 хвилин до обідньої перерви двері ресторану зачинилися. Симоненко постукав, жінка заявила, що нічого продавати не буде, але поет зайшов всередину. Продавчиня підняла гвалт. Відразу з'явилося двоє міліціонерів, на вимогу яких Симоненко показав редакційне посвідчення. Василя посадили у "воронки" і відвезли до "кутузки". Там, у відділенні міліції м. Сміли, поета сильно побили.

2-й ведучий: Зі спогадів самого В.Симоненка: "На тілі, здається, ніяких слідів. Хоча били. Чим били – не знаю. Якись товсті палиці, шкіряні і з піском чи що. Обробили професійно і цілили не по м'якому місцю, а по спині, поперек". "І зараз відчуваю, ніби щось там обірвалося всередині...". Це Василеве зізнання друзям "по гарячих слідах" і пояснює його передчасну смерть. Відтоді Симоненко вже не жив нормальним життям, бо ні на хвилину його не покидали болі в поперек, вилікувати які медицина була неспроможна.

1-й ведучий: В. Симоненко передчував свою смерть задовго до свого побиття. У записнику С. Буряченка, черкаського журналіста, є вірш поета, який відхилила тодішня цензура. За свідченням М. Сома Василь написав його 1955 року. Симоненко не вгадав дати своєї смерті лише на 1 рік.

Читець читає вірш "Не докорю ніколи і нікому"

2-й ведучий: Але все ж він продовжував працювати. Коли у 1963 році припинила своє існування газета "Молодь Черкащини", В. Симоненко став власним кореспондентом "Робітничої газети" у Черкаській області. Тепер йому доводилось працювати наодинці, без колег.

Читець читає вірш "Я тут один, мов у чужому краї"

1-й ведучий: Самотність зникала тоді, коли В. Симоненко брався за перо і починав писати свій "Щоденник". "Зачинаю цей щоденник не тому, що хочеться побавитися у великого. Мені потрібен друг, з яким я міг би ділитися геть усіма своїми сумнівами. Вірнішого і серйознішого побратима, ніж папір, я не знаю. ... Я розумію, що поет з мене так собі. Але бувають і гірші. Такі, як я, теж необхідні для літератури. Ми своїми кволими думками угноїмо ґрунт, на якому виросте гігант. Прийдешній Тарас або Франко".

2-й ведучий: Навесні 1963 болі почали посилюватися, стан поета тільки погіршувався. В. Симоненко деякий час лежав хворий вдома, а на початку вересня його госпіталізували. Лікарі діагностували рак нирок, побої "охоронців закону" тільки прискорили розвиток хвороби. Проведена операція результатів не дала, поет повільно згасав. Хворого обнадіяли: все обійдеться. А рідних попередили: готуйтеся до найгіршого. Та, незважаючи ні на що, поет продовжував любити життя, був жадібний до нього, поспішав жити і любити.

Читець читає вірш "Скільки б не судилося страждати"

1-й ведучий: У одному з передсмертних листів до двоюрідного брата О. Щербаня, військового журналіста, Василь писав: "... А жити, Льошо, хочеться страшно, бо ще ж мозок у мене світлий і дещо Симон зробив би ще, аби тільки хоч трохи сили вернулись". У долі він просив не так уже й багато: "Дивна річ: я не хочу смерті, але й особливої жадібності до життя не маю. Десять років для мене – більше, ніж достатньо." Друзі навідувалися до умираючого кожного дня, та якось так виходило, що не вони його підтримували й розраджували, а він їх. У лікарняній палаті поет продовжував писати, викладаючи рими на сторінках блокнота. 19 вересня Симоненко написав свій останній вірш.

Читець читає вірш "Маленьке — не смішне..."

2-й ведучий: Зі спогадів колеги Лілії Шитової: "Моя мама передала Василеві слоїк із темно-фіолетовою бегонією, знала, як він любить квіти. Василь ніби зрадів і запитав: "А бегонія довго цвіте? Коли я виписуватимусь з лікарні, вона ще цвістиме?" "Цвістиме, – кажу. – Звісно, цвістиме. Бегонії цвітуть довго...". Бегонія й справді цвіла ще довго на лікарняному підвіконні, нагадуючи медсестрам про того, хто і хворів полицарськи, нікому не завдаючи зайвого клопоту, і, як лицар, тихо, без скарг, перейшов у інший світ".

1-й ведучий: Життєрадісність не покидала Симоненка ні на мить. Та й передчуття невідворотності не покидало. У переддень смерті, коли поету стало значно гірше, він написав листа до президії правління Спілки письменників України. Спонукала його до написання турбота про матір, зовсім безпомічну самотню людину: "Шановні товариші і старші друзі! Звертаюся до Вас у трагічну хвилину свого життя. Можливо, завтра мене вже не буде. Звісно, література перенесе цю майже безболісну для неї втрату. Але я не можу піти з життя, не подбавши про долю сім'ї, особливо матері. Мама моя працювала в колгоспі 27 років, але, незважаючи на це, змушена вдовольнитися роллю "утриман-

ки". Перший день моєї смерті може стати першим днем її жебрацького животіння. Від усього серця прошу Вас не допустити того і, коли це можливе, виділити їй з коштів Літфонду бодай мінімальну суму, котра гарантувала б її від голодної смерті. Всі авторські права на мої писання належать моїй сім'ї: дружині Людмилі Павлівні, синові Олесеві та матері Щербань Ганні Федорівні. 12 грудня 1963 р. В. Симоненко".

2-й ведучий: Досить довгий час вважалося, що помер Василь Симоненко 14 грудня 1963 року. Навіть О. Гончар наводив саме цю дату: "Полтавець родом, він закінчив свій короткий життєвий шлях у Черкасах, в Шевченковім краю. 8 січня 1935 – 14 грудня 1963. Ці дати обрамляють його життя". Але мати поета Ганна Федорівна Щербань наводила іншу дату: "Треба виправити одну серйозну помилку. Скрізь пишуть, що Вася помер 14 грудня. А він же помер у нещасливий день – 13 грудня... Біля одинадцятої години вечора... Якраз тоді, коли я пішла із лікарні додому..."

1-й ведучий: Похорон став велелюдним. Старенька вчителька з Лубен у своєму виступі назвала Симоненка рідним синочком Шевченка. Коли його ховали, хтось у труну поклав книжечки – збірку "Тиша і грім" та казку "Цар Плаксій та Лоскотон", єдині прижиттєві видання поета. Микола Сом вихопив їх і докірливо сказав, щоб усі почувли: "Ми хоронимо Василя Симоненка, а не його твори. Їм жити вічно..."

Читець читає вірш "Немає смерті. І не ждїть – не буде"

2-й ведучий: Болісно перенесла смерть Василя мати Ганна Федорівна. Після смерті сина Ганна Федорівна змушена була пережити ще одне потрясіння: невістка Люся привела в квартиру іншого чоловіка, пояснюючи це тим, що синові потрібен батько. Мати Симоненка, яка самостійно виховала сина, зрозуміти рішення невістки не могла. Їй згодом дали нову однокімнатну квартиру, яку вона перетворила у своєрідний музей сина. На 35 років пережила мати сина, померла в 1998 році, поховали їх поруч з ним.

Шоста сторінка "ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА"

1-й ведучий: З метою вшанування пам'яті поета Черкаська обласна рада заснувала обласну літературно-публіцистичну премію "Берег надії" імені Василя Симоненка, яка присуджується щорічно, починаючи з 1995 року, в день народження поета – 8 січня. Щороку зал обласного драматичного театру, де проходить літературний вечір пам'яті В.Симоненка, переповнений.

2-й ведучий: У Черкасах існує літературно-меморіальний музей Василя Симоненка. Також 1965 р. створено музей на громадських засадах в селі Біївці, де народився поет. На могилі Симоненка поставлено пам'ятник, створений скульптором С. Й. Грабовським. Він же автор меморіальних знаків на будинку, де жив поет. Ім'ям В. Симоненка названо вулиці в багатьох містах України, зокрема у 1999 році в Голосіївському районі Києва.

1-й ведучий: Є пам'ятник Василеві Симоненку і у Львові. Створив його скульптор Петро Фліт ще 1964 року. Консультантами були Жанна Біличенко і Володимир

Руденко – друзі Василя по роботі. А 17 листопада 2010 року у місті Черкаси на вулиці Фрунзе також був відкритий пам'ятник поетові. Автор монумента – Владислав Димйон. У 1995 році Василеві Симоненкові посмертно присвоєно Шевченківську премію, отримувала її мати поета.

2-й ведучий: Василь Симоненко був людиною від Бога і народу, він – поет-філософ і борець, який ніколи не боявся у вічі казати правду, боровся за справедливість. Його називали "Шевченком нової доби". Тож нехай завжди горить, освітлюючи нам шлях, зірка нашої духовності, зірка Василя Симоненка. А завершити наш поетичний альбом, присвячений пам'яті Василя Симоненка, дозвольте словами самого поета.

Читець читає вірш "Прощай, мій зошите!"

Конкурс-батл цікавих фактів про поета "Поет зраненого серця..."

Учасники гри діляться на дві команди, відповідають на запитання по черзі, виграють ті, що дали більше вірних відповідей.

1. Хто з композиторів написав музику до вірша Симоненка "Лебеді материнства"? (*А. Пашкевич*);

2. Яку назву має перша збірка В. Симоненка та якого року вона була видана? (*"Тиша і грім", 1962 р.*);

3. Назвіть відомі вам казки поета? (*"Казка про Дурила", "Цар Плаксій та Лоскотон", "Подорож у країну Навпаки"*);

4. Василь Симоненко вів щоденник і він мав назву...? (*"Окрайці думок"*);

5. Журналіст Василь Симоненко працював у газеті? (*"Молодь Черкащини"*);

6. Яку назву має поезія Симоненка з присвятою Ліні Костенко? (*"Перехожий"*);

7. Які слова викарбовано на пам'ятнику на могилі В. Симоненка? (*Можна все на світі вибирати, сину, Вибрати не можна тільки Батьківщину...*);

8. "Його поезія живе, їй відкритий шлях до юнацьких сердець, до народу, до України, – нині вже оновленої, незалежної, соборної – вона навіки увінчала поета своєю любов'ю...", – так писав про Симоненка ...? (*Олесь Гончар*);

9. Василь Симоненко написав збірку новел, а назва її...? (*"Вино з троянд"*);

10. "А мені болить – не догляділи. А мені болить – не вберегли. Посивіла до світанку ненька, Нагло так ударила зима... Гляньмо ж в очі віршам Симоненка, Тим, що є, і тим, яких нема!..". Так пише у своєму вірші про Симоненка? (*Тамара Коломієць*);

11. Премія Василя Симоненка присуджується молодим поетам за кращу поетичну книжку. Назвіть лауреатів цієї премії, кого ви знаєте? (*Чернілевський С., Зарівна Т., Півторацька Н., Голобородько В., Рубан В., Жураківський В.*);

12. Назвіть вірші М. Вінграновського та І. Драча, присвячені Василю Симоненку? (*М. Вінграновський "Пам'яті Василя Симоненка", І. Драч "В.Симоненкові"*);

13. Який вищий навчальний заклад закінчив Василь Симоненко? (*факультет журналістики Київського Державного університету імені Т. Г. Шевченка*);

14. Поет М. Сом написав книгу спогадів про Симоненка. Яку вона має назву? ("*З матір'ю на самоті*");

15. Які псевдоніми Василя Симоненка ви знаєте? (*В.Щербань, В. Симон, С. Василенко*);

16. Назвіть останній вірш Василя Симоненка і де він був написаний? ("*Маленьке – не смішне...*", *написаний у лікарні*);

Літературна вікторина-тест "І голос твій нам душу окриля..."

1. До якого покоління українських митців належить Василь Симоненко? ("*п'ятдесятники*", "*шістдесятники*", "*вісімдесятники*", "*Розстріляне відродження*");

2. Вкажіть рік виходу першої збірки поета. (*1960, 1961, 1962, 1964*);

3. Вкажіть назву твору, який не входить до творчого доробку В. Симоненка? ("*Де зараз ви, кати мого народу?*", "*Як не бував за дальніми морями...*", "*Коли ми йшли удвох з тобою..*", "*Моя мова*");

4. Ці твори Василя Симоненка призначені для дітей, крім...? ("*Цар Плаксії і Лоскотон*", "*Подорож у країну Навпаки*", "*Казка про Дурила*", "*Дума про щастя*");

5. Материнська тривога за долю сина, перед яким відкривається дійсність, – головний мотив поезії В. Симоненка...? ("*Світ який! Мереживо казкове...*", "*Ти знаєш, що ти - людина...*", "*Піч*", "*Лебеді материнства*");

6. Якою темою об'єднанні Симоненкові поезії "Піч", "Баба Онися", "Дід умер"? (*Страждання українського народу під час Другої Світової війни, Голодомор 1932-1933 років*), *Доля простої людини*, *Братовбивча війна після революції 1917 року*);

7. У якому творі В. Симоненко розкрив потворний світ перевернутих явищ, у якому панують фальшиві цінності? ("*Дід умер*", "*Дума про щастя*", "*Цар Плаксії та Лоскотон*", "*Казка про Дурила*");

8. Назвіть прижиттєву збірку В.Симоненка ("*Земне тяжіння*", "*Лебеді материнства*", "*Тиша і грім*", "*Ти знаєш, що ти – людина..*");

9. Хто з письменників назвав поета "витязем молодого української поезії"? (*Д. Павличко, О. Гончар, А. Малишко, Б. Олійник*);

10. Який вірш В. Симоненка став піснею? ("*Лебеді материнства*", "*Курпатий барометр*", "*Вона прийшла*", "*В коханні є і будні, і свята...*");

11. Які мотиви об'єднують вірші "Я" та "Ти знаєш, що ти - людина..."? (*Образ України – єдиної Батьківщини, Утвердження неповторності кожної особистості, Мотиви історичної пам'яті, Поетика інтимних почуттів*);

Хронологічний калейдоскоп "Іду до Вас із забуття воскреслий"

Ведучий пропонує розмістити етапи життя і творчості поета в правильному хронологічному порядку.

– Вихід збірки поезій "Тиша і грім" (2),

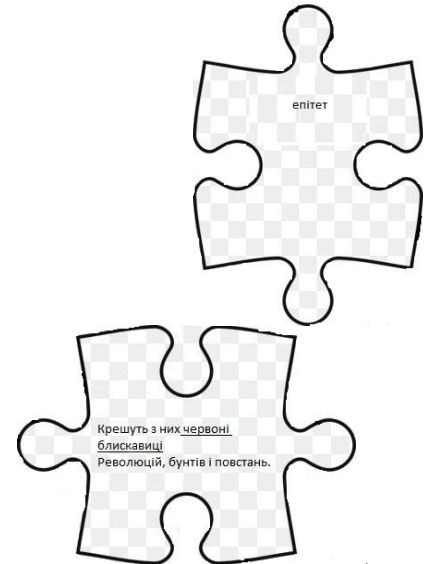
– Вихід збірки оповідань і новел "Вино з троянд" (5)

- В. Симоненко – студент факультету журналістики Київського університету, секретар університетської багатотиражки (1)
- Вихід збірки "Земне тяжіння" (4)
- Написано вірш "Маленьке – не смішне" (3)

Поетичний пазл Василя Симоненка

За допомогою спеціально розроблених пазлів учасники гри мають встановити відповідність між фрагментами поезій В. Симоненка і художньо-виразжальним засобом, використаним у ньому. Наприклад:

1. "Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину." (повтор)
2. "Заглядає в шибку казка сивими очима,
Материнська добра ласка в неї за плечима." (метафора)
3. "Ти знаєш, що ти – людина?
Ти знаєш про це чи ні?" (риторичне запитання)
4. "Ми – це народу одвічне лоно,
Ми – океанна вселюдська сім'я." (протиставлення)
5. "Хай палають хмари бурякові..." (епітет)

Поетичний батл "Витязь молоді української поезії"

Учасники гри мають визначити, з яких творів Симоненка взяті ці рядки?

1. Темряву тривожили криками півні,
Танцювали лебеді в хаті на стіні,
Лопотіли крилами і рожевим пір'ям,
Лоскотали марево золотим сузір'ям. ("Лебеді материнства")
2. Я готовий повірити в царство небесне,
Бо не хочу, щоб в землю ішли без сліда
Безіменні, святі, незрівнянно чудесні,
Горді діти землі, вірні діти труда. ("Дід умер")
3. Люди різні між нас бувають –
Симпатичні, гарні, чудні.
Дні за днями, бува, куняють,
Живуть лиш у мріях та сні. ("Тиша та грім")
4. Більше тебе не буде.
Завтра на цій землі
Інші ходитимуть люди,
Інші кохатимуть люди –
Добрі, ласкаві й злі. ("Ти знаєш, що ти – людина?...")

5. У мою б увірвалася мову,
Щоб сказати в тривожну мить:
– Ненаглядна, злюща, чудова,
Я без тебе не можу жити!.. (*"Є в коханні і будні, і свята..."*)
6. Нам би повне корито бурди,
Теплу ковдру, затишну стріху та цукерку вряди-годи.
Бо таке на роду написано: від Адама до наших днів
Будуть людям світити лисини
Величаво-мудрих вождів. (*"Казка про Дурила"*)
7. Ти лежиш іще впоперек ліжка –
Ну до чого мале й чудне!
А до тебе незримі віжки
Прив'язали цупко мене. (*"Кирпатий барометр"*)
8. Гранітні обеліски, як медузи,
Повзли, повзли і вибилися з сил –
На цвинтарі розстріляних ілюзій
Уже немає місця для могил. (*"Пророцтво 17-го року"*)
9. Народ мій є! Народ мій завжди буде!
Ніхто не перекреслить мій народ!
Пощезнуть всі перевертні й приبلуди,
І орди завойовників-заброд! (*"Де зараз ви, кати мого народу?"*)
10. Він гримів одержимо і люто,
І кривилося гнівом лице рябе,
Він ладен був мене розіпнути
За те, що я поважаю себе. (*"Я"*)
11. Отака була сім'я
У царя у Плаксія.
Цілі дні вони сиділи,
Голосили, та сопіли,
Та стогнали, та ревли,
Сльози відрами лили. (*"Цар Плаксій та Лоскотон"*)
12. Ти даєш поету дужі крила,
Що підносять правду в вишину,
Вченому ти лагідно відкрила
Мудрості людської глибину. («Моя мова»)
І я не чув, як жайвір в небі тане,
Кого остерігає з висоти...
Прийшла любов непрохана й неждана –
Ну як мені за нею не піти? (*"Вона прийшла"*)

13. Лягла на всьому вечірня втома.

Палає місто, мов дивний храм.

І розтинають ніч невагому

Квадратні очі віконних рам. ("Чари ночі")

14. Десь вітер грає на віолончелі,

Морозні пальці приклада до скла,

І ти одна в зажуреній оселі

Замріяно схилилась до стола. ("Леся Українка")

Година поезії "Можна все на світі вибирати , сину, вибрати не можна тільки Батьківщину"

Годину поезії радимо провести за таким планом:

1. Вступне слово бібліотекаря, у якому він має розповісти про головні теми творчості Василя Симоненка: любов до України, до своєї землі і свого народу, любов і повага до звичайної людини, але людини чесної, сильної, чистої душею, людини, що достойна так себе називати.

2. Читання дітьми поетичних творів Василя Симоненка. Можна разом з учителем української літератури запропонувати дітям вивчити напам'ять або виразно прочитати з друкованого видання вірші Симоненка, такі, як "Грудочка землі ", "Лебеді материнства", "Україні", "Моя мова" та ін.

3. Експрес-опитування учасників заходу за допомогою підготовлених питань:

– хто для В. Симоненка Україна? (*мати, святиня*);

– чому В. Симоненко сказав: "Я українець. Оце і вся моя біографія"? (*тому, що він жив і творив заради України*);

– як у віршах поет-патріот розмовляє з матір'ю-Україною? (*широ, задушевно, відверто, з великою повагою*)

– як ви думаєте, в чому вбачав В. Симоненко щастя кожної людини? (*в процвітанні і благополуччі країни*);

– яку настанову кожному дають патріотичні вірші поета? (*любити свою Батьківщину, дорожити нею*).

Година роздумів "Я хочу правді бути вічним другом"

У ході заходу бібліотекар спрямовує обговорення творчості поета, торкаючись теми загальнолюдських здобутків й ідеалів: совісті і сумління, людської гідності, справедливості, висоти духу, унікальності людської особистості за допомогою питань для роздумів:

– чому прості люди – це носії духовних скарбів?

– чому вірш "Ти знаєш, що ти людина?" пролунав наче крик знеболеного серця поета?

– яку настанову кожному з нас дає поет словами "Хай серце дивиться! Хай тільки правду слуха!"

– про що ви задумались, коли читали вірш "Піч"?

– чи можемо ми стверджувати, що у творчості Василя Симоненка є вшанування ролі звичайної людини, яка собою творить світ?

Рольова гра "Інтерв'ю з письменником"

Читач в українській вишиванці буде уособлювати постать поета Василя Симоненка, а решта читачів-учнів задають йому запитання:

1. Де і коли Ви народились? (*8 січня 1935 р. в с. Біївці Лубенського району на Полтавщині*);

2. Розкажіть про своє навчання. (*протягом 1942-1952 рр. навчався в школі: 4 класи – у Біївцях (1942- 1946 рр.), решта – у сусідніх селах Єньківцях і Таранденцях. Школу закінчив у 1952 р. із золотою медаллю. Цього ж року вступив на факультет журналістики Київського університету ім. Т.Г. Шевченка*);

3. Який фах Ви отримали після закінчення університету? Де працювали? (*Я став журналістом. У 1957-1960 рр. працював у газеті "Черкаська правда"; у 1960-1963 рр. – у газеті "Молодь Черкащини"*);

4. Коли вперше надрукували свої вірші? (*1 грудня 1957 року*);

5. Яку назву мала Ваша перша збірка віршів, що була видана 1962 року? (*"Тиша і грім"*);

6. До якого руху ви належали? (*до руху шістдесятників*);

7. Чому Ваші вірші відмовлялися друкувати видавництва і періодичні видання? (*Моя поезія не відповідала вимогам офіційної ідеології*);

8. Як склалося Ваше особисте життя? (*Я одружений, маю сина*);

9. У якому році Ви написали вірш "Лебеді материнства"? (*у 1962 році*);

10. Про кого Ви писали: "Коли мечами злоба небо крає І крушить твою вроду вікову, Я тоді з твоїм ім'ям вмираю І в твоєму імені живу!" (*про Україну*);

В кінці рольової гри всі присутні дякують читачеві, який виконував роль Василя Симоненка, а він навзаєм декламує вірш "Я в світ прийшов не лише пити й їсти...".

Перу Василя Симоненка належать дві дивовижні, веселі і дотепні казки, що входять до золотого казкового фонду України: "Подорож у країну Навпаки" і "Цар Плаксіс та Лоскотон", адресовані дітям молодшого шкільного віку. Відомий український поет Микола Сом свого часу писав: "Так трапилося, що в українській літературі після казки І. Франка "Фарбований Лис" була довга-предовга перерва. Звичайно, існували чудові прозові та поетичні твори наших письменників, але помітної, вагомої казки не було ні в П. Тичини, ні у В. Сосюри, ні в А. Малишка. Та раптом з'являється одна весела, дотепна казка, яка сподобалась дітям. А потім друга. Обидві казки Василь Симо-

ненко написав для сина Олесика. Тому вони мають захоплюючий сюжет і традиційний щасливий кінець, просту манеру викладу і цікавих героїв".

Літературна гра "Мереживо казок Василя Симоненка"

Перед проведенням гри варто попередньо ознайомити дітей з текстами казок через індивідуальні та групові читання.

Власне саму гру варто розпочати розповіддю бібліотекаря про автора казок в доступній для цього віку дітей формі, ознайомити їх з життям і творчістю письменника.

Далі бібліотекар пропонує дітям провести гру, відповісти на питання.

1-й тур "Хто згадає" (за казкою "Цар Плаксіє та Лоскотон")

- як звали дочок царя Плаксіє? (*Нудота, Вай-Вай, Плакота*);
- як звали синів царя Плаксіє? (*Плаксуни*);
- хто служив у гвардії царя Плаксіє? (*забіяки-Сльозівці*);
- що найбільше любив цар Плаксіє? (*пити сльози дітей*);
- кого не любили цар Плаксіє і Плаксуни? (*дядька Лоскотона*);
- чому цар Плаксіє не любив дядька Лоскотона? (*бо він смішив дітей*);
- хто спіймав дядька Лоскотона? (*капітан Макака*);
- хто звільнив із темниці дядька Лоскотона? (*батраки й робітники*);
- як веселий Лоскотон розвалив царство Плаксіє? (*він залоскотав самого царя*).

2-й тур "Хто впізнає героя" (за казкою "Подорож у країну Навпаки")

- "Він найстаршим тут вважався, бо сто років не вмивався" (*цар Великий Невмивака*);
- "Страх як тяжко жить мені – слухай маму, слухай тата, умивайся день при дні. Ох, і тяжко, жить мені!" (*Лесик*);
- "Я почув про ваше горе й через доли, через гори Свою бороду волік – Поспішав мерщій сюди Виручати вас з біди" (*Бородань*);
- "Цілий день брикали, грались, Реготали і качались, То з якимись хлопчиками Воювали галушками" (*Лесик, Толя, два Володі*);
- "Грالی в гилки, в коперка, Танцювали гопака. Як побачили малих, Прудко кинулись до них" (*Квіти*);
- "Не сумуйте, не кричіте, Я поляну оточу, У свиней топтати квіти Відучу" (*Червоний Глід*).

Найскладніша серед казок В. Симоненка "Казка про Дурила" – лебедина пісня поета, бо закінчив він її за три місяці до своєї ранньої смерті. Поет зізнався, що написав її єдиним подихом. Головний герой казки Дурило уособлює темний, одурений і безпорадний народ. За словами літературного критика В. Яременка, цей твір поета –

"Страшна казка про шукання Вітчизни у так званому Рідному краю..., про трагедію втрати батьківщини". Ця казка залишається актуальною у своїй засторозі проти деградації людської особистості. Її філософський підтекст надто складний для молодших школярів. Дорослі ж читачі мають пройти за Дурилом той шлях, яким він прямує до дому. Цей шлях веде й сучасників до громадянського прозріння.

Поет залишив нащадкам найсвятіші для нього слова – Україна й мати. Золотом сяють вони на його надмогильному пам'ятнику в Черкасах: "Можна все на світі вибрати, сину, Вибрати не можна тільки Батьківщину".

Заповітними для нас залишилися і його думки: "Гніву і ненависті вистачає лише для того, щоб зруйнувати щось. Але ненависть не може будувати. Перетворює, оновлює і завітчує землю тільки любов – любов до рідної землі, до людей, до праці...".

Список використаної літератури

Твори Василя Симоненка

Симоненко, В. А. Твори: У 2-х т. / В. Симоненко. – Черкаси : Брама-Україна, 2004. – (Бібліотечна серія)

Симоненко, В. Берег чекань / В. Симоненко, Вибр. і коментарі І. Кошелівця. – К. : Наукова думка, 2001. – 248 с.

Симоненко, В. А. Вибране / В. Симоненко. – К. : Школа, 2002. – 244с. – (Шкільна хрестоматія)

Симоненко, В. Вино з троянд: вибрані твори / В. Симоненко. – Київ : Знання, 2017. – 207 с. – (Скарби)

Симоненко, В. Казки / В. Симоненко. – Черкаси : ВД Чабаненко Ю.А., 2015. – 28 с. : іл.

Симоненко, В. Любіть Україну! : патріотичні поезії / В. Симоненко, В. Сосюра. – Харків : Фоліо, 2015. – 30 с.

Симоненко, В. А. На схрещених мечях : Вибрані твори / Передмова О. Гончар. – К. : Унів. вид-во "Пульсари", 2004. – 382 с. – (Б-ка Шевченківського комітету)

Симоненко, В. А. У твоєму імені живу: Поезії, оповідання, щоденникові записи, листи / В. Симоненко. – К. : Веселка, 2003. – 382с. – (Бібліотечна серія)

Література про життя і творчість

Дмитренко, О. Василь Симоненко : [Літературний сценарій кольорового документального фільму] / О. Дмитренко // Українська літературна газета. – 2016. – №19. – 30 вересня. – С.18-19.

Дробний, І. Поруч із Василем Симоненком. Спогади / І. Дробний // Літературна Україна. – 2010. – 14 січня. – С. 7.

Казаніна, Т. Василь Симоненко. Творча біографія митця / Т. Казаніна // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2017. – № 15. – С. 15-19.

Козлова, Т. "Я на світі такий один" / Т. Козлова // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2019. – №34-36. – С.75-77.

Косів, Н. Поезія Василя Симоненка як символ епохи шістдесятництва : [До 80-річчя від дня народження поета] / Н. Косів // Літературна Україна. – 2015. – 1-8 січня. – С. 6-7.

Масинзова, Л. "Шістдесятництво" як культурологічне й соціальне явище. Творчість Василя Симоненка в контексті доби / Л. Масинзова // Вивчення української мови та літератури. – 2011. – № 11. – С. 72-73.

Мельничук, А. Історія одного Симоненкового листа / А. Мельничук // Літературна Україна. – 2017. – № 1-2. – С. 30-37.

Палієнко, Г. Василь Симоненко "Ти знаєш, що ти – людина?". Громадянські, патріотичні мотиви, романтичний пафос його лірики / Г. Палієнко // Українська мова та література. – 2018. – № 1-2. – С. 18-21.

Рисак, М. Василь Симоненко – "лицар на білому коні" : [Вечір пам'яті] / М. Рисак // Українська мова та література. – 2014. – № 22. – С. 38-45.

Романенко, Ю. "Витязь молоді української поезії" : життєтворчість Василя Симоненка / Ю. Романенко // Дивослово. – 2010. – № 1. – С. 11-14.

Сокур, А. Поезія художньої прози Василя Симоненка / А. Сокур // Українська мова та література в школі. – 2015. – № 5-6. – С. 54-56.

Хоменко, О. "Життя, мов спалах блискавки" : [Літературно-музична композиція до 80-річчя від дня народження Василя Симоненка] / О. Хоменко // Дивослово. – 2015. – № 1. – С. 39-42.

Чернов, А. Василь Андрійович Симоненко: "Я українець. Оце і вся моя біографія" / А. Чернов // Українське Слово. – 2015. – 1-14 січня. – С. 10-11.

Шамрай Л. Лицар нескореного покоління / Л. Шамрай // Все для Вчителя. – 2014. – № 10. – С. 138-141.

Електронні ресурси

Симоненко Василь Андрійович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [сайт]. – Текст і графічні дані. – Б. м., 2018. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki>

Василь Симоненко – Біографія / Бібліотека Української Літератури [Електронний ресурс] : [сайт]. – Текст і графічні дані. – Б. м., 2017. – Режим доступу : <http://www.istpravda.com.ua/research/2014/01/29/141189/>

Життєвий шлях Василя Симоненка – Українська мова та література [Електронний ресурс] : [сайт]. – Текст і графічні дані. – Б. м., 2018. – Режим доступу : <http://zno.if.ua/?p=2934>

Комунальний заклад "Запорізька обласна
бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради

69006
м. Запоріжжя,
вул. В. Лобановського, 14

Телефони: (061) 236-85-62
236-85-63
236-86-27
236-86-49
Факс: (061) 236-85-62

Електронна пошта: zobd@ukr.net
Сайт: www.zobd.zp.ua

